

ČEŠTÍ VLASTENCI V 19. STOLETÍ A SAINT-RENÉ TAILLANDIER

Pavla Horská

Mezinárodně proslulá pražská historička Pavla Horská navazuje ve svém článku na francouzský časopis *Revue des deux mondes*, ve kterém v letech 1843–1879 pařížský spisovatel a literární vědec Saint-René Taillandier (1817–1879) podrobně informoval o kulturní a politické situaci ve střední Evropě. Tento známý znalec a obdivovatel německé kultury se ve svých esejích věnoval také východním sousedům Německa a stal se tak jedním z prvních moderních pozorovatelů a analytiků národnostních rozmíšek v habsburské monarchii. Na podkladě Taillandierových textů vyšetřuje autorka, jak jsou zde zobrazeni čeští patrioti a jejich úsilí o autonomii království a jeho korunních zemí a jaké rozdíly lze zjistit v pozdějších francouzských, německých a českých interpretacích těchto textů. Přitom se paní Horská soustřeďuje především na obzvláště výrazné rozdíly v interpretaci sociokulturních struktur české vlastenecké společnosti ze sklonku 18. a počátku 19. století. Upozorňuje na to, jak s pomocí určitého komplexu otázek lze v budoucím historickém výzkumu zužít mnohé dosud ladem ležící prameny při řešení otázky, na které se již od prvních Taillandierových článků třídili duchové, totiž otázky, představovalo-li české vlastenectví oné doby „obrození“ či zahajovalo-li novou epochu, anebo jestli převládala tehdy i v českých zemích kontinuita historického vývoje.